

**IN MEMORIAM
KATIUȘA PÂRVAN
(12 ianuarie 1952-28 ianuarie 2018)**

Cătălina Opaschi

La puțin timp după ziua ei de naștere, la începutul anului 2018, Katia a plecat... La fel de discretă și de tăcută cum o știam... Boala rară care-o măcina a înfrânt-o, deși s-a luptat cu ea încercând să-și țină mintea trează și curiozitatea vie.

Blânda noastră Kati, „Iepurașul” - cum o „botezasem”, pentru teama ei de-a nu fi inoportună și de a nu deranja pe nimeni - avea o minte strălucită. O minte pe care-o antrena printr-o muncă neobosită. Niciodată nu se eschiva când era ceva neprevăzut de făcut, ba dimpotrivă, părea să caute mai mult de lucru. Știam cu toții că dacă aveam nevoie de ajutor într-o situație „de criză” - și câte nu se iveau în secția „numismaticilor” - Katia era prima care se oferea. Minuțioasă, pedantă în ceea ce lucra, fără a fi rigidă sau plicticoasă, rapidă, ne uimea mereu cum reușea să facă atât de multe, atât de repede și atât de bine.

Era cea mai tânără dintre noi când a venit la Cabinetul Numismatic. Se născuse la 12 ianuarie 1952 într-o familie de intelectuali foarte tineri și o parte a copilăriei, până la școală, și-a petrecut-o în casa bunicii materne, într-un sat de poveste de sub poala muntelui. În foarte rarele ei momente de „confesiune”, mi-a mărturisit că bunica ei i-a fost primul model pe care s-a străduit să-l urmeze, înainte de cel al tatălui, de care a fost foarte apropiată. Bunica era văduvă și-și crescuse copiii îndemnându-i să nu lase cartea din mână, căci doar acolo se află lumina minții și doar învățând își puteau croi un drum drept în viață. Deși ea nu învățase prea mult - îmi spunea Kati - citea mereu și se interesa de tot, dar mai ales citea fără greș firea din jurul ei. A învățat-o că între toate cele ce ne înconjoară există o cumpănă care trebuie respectată cu sfințenie, pentru că totul este creația Atotputernicului și putem s-o ținem dreaptă numai prin corectitudine și bunătate. A învățat-o că respectul față de semeni și cinstea sunt supremele calități omenești și, ca să le desăvârșești, munca permanentă, fără ocolișuri, era singura măsură a unui om adevărat. Și întocmai se comporta și Kati!

Într-o vreme, de dorul plaiurilor înverzite la care visa, își încropise o grădiniță pe o bucățică din copertina blocului în care locuia și-mi povestea zilnic cât de mari au crescut florile - gura leului, busuioc și mușcate, ca în curtea bunicii - și cum a început să rodească tufa de zmeură. Voia ca nepoțelele ei mici și fiul ei să vadă cum cresc florile, să învețe să le iubească, la fel ca pe pisoii adunați de pe stradă, ce se bucurase și el, o vreme, de minunea asta. Într-o zi a venit înnegurată și tristă „trebuie să desființez grădina... îi deranjează pe „unii”, îmi primești la tine zmeura?” Suferea la fel de mult că nu înțelegea „mecanismul” intern care-i face pe oameni răi, invidioși și violenți...

Kati era structural bună, iar când se confrunța cu răutatea sau injustiția, sub orice formă, rămânea stingheră, dezarmată... și se dădea deoparte, suferind în tăcere. Nu reproșa niciodată, nimănui, nimic și era incapabilă de rancună sau impulsuri vindicative.

Și mai avea o calitate rară: devotamentul necondiționat față de semeni. În primul rând față de familie, căci și-a adorat, și și-a răsfățat nepoțelele, ca o mamă, s-a bucurat și s-a mândrit pentru fiecare pas al lor și, mai presus de toate, l-a adorat pe fiul ei Andrei, făcând orice sacrificiu pentru el. Era atât de mândră de el și de succesele lui și ne spunea, cu ochii umezi, că nu se înșelase când a intuit că acest copil n-o s-o

dezamăgească niciodată. Era capabilă de orice efort pentru el și suferea că nu-i putea oferi mai mult.

Ar fi prea lung să vorbesc despre specialistă și cercetătoarea care era Kati: numismatică, medalistică și faleristică nu aveau secrete pentru ea. Cărțile și studiile ei stau mărturie. Îi plăcea să învețe și studiaseră serios, încă de mică. După liceul absolvit în București, deși putea intra imediat la facultate, a preferat să lucreze câțiva ani, pentru a-și putea ajuta mai mult familia, studiind Istoria la fără frecvență.

Kati a venit la Muzeul Național de Istorie a României începându-și „ucenicia” ca supraveghetore. Era cred, „întruchiparea” perfectă a unui model de supraveghetore: totdeauna în uniformă (da, au fost uniforme în Muzeul Național de Istorie a României!), cu bluze impecabile, totdeauna proaspătă, politicoasă și binevoitoare. Observând interesul ei pentru numismatică și faptul că studia Istoria, doamna Constanța Știrbu, cea care conducea Cabinetul Numismatic, a luat-o gestionară a colecției. Și nu s-a înșelat: ordonată, metodică, cu o foarte bună memorie știa oricând, precis, locul unde puteai găsi orice piesă care te-ar fi putut interesa. În acest timp absorbea ca un burete, toate „chichițele” numismatice, studiind bogata colecție a Cabinetului. Nu pot să nu menționez aici faptul că ea este cea care a „descoperit”, într-un lot transferat de vechi resturi monetare, aparent neinteresante, o raritate numismatică. După absolvirea facultății a venit în secție ca membru „cu drepturi depline”, așa cum de fapt o consideram dinainte. Era deja un numismat competent și avizat.

Kati era generoasă și totdeauna disponibilă oricăror solicitări, fie ale colegilor, fie ale specialiștilor din afara muzeului, ceea ce a făcut ca mulți să-i solicite aportul pentru lucrări științifice sau participări la simpozioane și sesiuni științifice. A știut să transmită pasiunea pentru studiul istoric și celor din jur și nu e de mirare că cea mai mare dintre nepoatele ei este astăzi un excelent arheolog. A reușit să transmită pasiunea și cunoștințele ei tinerilor colegi care au înlocuit treptat generația noastră, contribuind la desăvârșirea formării „copiilor” Cabinetului Numismatic, cu multă bunăvoință și răbdare.

Ne este nespus de greu, tuturor, să vorbim despre Katia - „Iepurașul” nostru, la trecut... Golul lăsat de plecarea ei este greu de acoperit. Ar mai fi putut scrie atât de multe, ar mai fi avut atâtea de transmis, atâtea de desăvârșit...

În sufletele noastre, cei care am cunoscut-o și am trăit alături de ea, în vremuri grele, când ne înghețau degetele pe metalul rece al „obiectului muncii”, sau în vremuri mai senine, amintirea Katiei va dăinui mereu, o vom simți mereu alături, prezență grijulie, modestă și benefică, dornică să ne împărtășească o idee nouă sau o teorie interesantă. În inimile noastre, cei care am apreciat-o și am iubit-o, lipsa ei va fi greu de acoperit. Iar tinerii noștri colegi care n-au cunoscut-o, o vor întâlni nergreșit în lucrările pe care le-a lăsat în urmă și în urmele palpabile ale trecerii ei din scrisul și semnătura ei pe mii și mii de fișe prezente în fișierele vechi și mai noi.

Dormi în pace, Kati, odihnește-te în pace,
amintirea ta va dăinui vie în inimile noastre!

Lista principalelor contribuții științifice

1. *Un nou tezaur monetar de la Mircea cel Bătrân, descoperit la Galiciuica, jud. Dolj*, în CN IV, 1982, pp. 123-131.
2. *Câteva date despre tezaurul din secolele XIV-XV descoperit la Roșiorii de Vede, jud. Teleorman*, în CN VI, 1990, pp. 151-161.
3. *Câteva considerații privind activitatea monetară a lui Vlad Dracul*, în SCN 10, 1993, pp. 101-107.
4. *Un tezaur descoperit în județul Buzău*, în Mousaios IV-1, 1994, pp. 367-376.
5. *Contribuții la cunoașterea unor medalii de secol XVIII-XIX*, în CN VII, 1996, pp. 217-222.
6. *Despre medaliile și plachetele dedicate lui Anghel Saligny și lucrărilor sale*, în CN VII, 1996, pp. 227-230. (co-autor Dragoș Ungureanu)
7. *Aspects of Moldavia's Coinage at the End of the Fourteenth Century*, în Mugur Isărescu coord., *130 Years Since the Establishment of the Modern Romanian Monetary System*, București, 1997, pp. 204-240.
8. *Asociația pentru ridicarea statuii lui Miron Costin la Iași*, în MN IX, 1997, pp. 105-112.
9. *Câteva insigne și medalii vasluiene din colecțiile Muzeului Național de Istorie*, în MN X, 1998, pp. 59-63.
10. *Monede moldovenești descoperite în Dobrogea, în Istro-Pontica. Muzeul tulcean la a 50a aniversare, 1950-2000*, Tulcea, 2000, pp. 563-572.
11. *Monede moldovenești păstrate la Muzeul Național de Istorie a României*, în SAMNB XXVI-XXVII-XXVIII, 1999-2000-2001, pp. 357-383.
12. *Opera medalistică a sculptorului Mihail Kara. Mărturie a pregătirii sărbătorilor încoronării*, în MN XIII, 2001, pp. 106-116.
13. *Carol I în medalistică*, în MN XIII, 2001, pp. 137-131. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
14. *Moartea regelui Carol I reflectată în medalistică – reacție publică și reacție personală*, în MN XIII, 2001, pp. 137-181. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
15. *Medalii care au aparținut familiei Brătianu păstrate la Muzeul Național*, în BMIM XV, 2001, pp. 320-330.
16. *Monede moldovenești rare din secolele XIV-XV*, în CN VIII, 2002, pp. 189-195.
17. *Monede moldovenești descoperite la Suceava*, în CN VIII, 2002, pp. 197-209.
18. *O interesantă eroare medalistică*, în CN VIII, 2002, p. 231.
19. *Descoperiri monetare la Curtea Domnească din Târgoviște*, în CN VIII, 2002, pp. 309-322. (co-autor Gheorghe Cantacuzino)
20. *O monedă italiană de aur foarte rară descoperită la Călugăreni, județul Giurgiu*, în CN VIII, 2002, pp. 323-333.
21. *Un tezaur de secol XVII descoperit în București pe strada Baicului*, în CAB 5, 2002, pp. 126-152.
22. *Un lot inedit din tezaurul de la Rachelu (com. Luncavița, jud. Tulcea)*, în Pontica XXXIII-XXXIV, 2002, pp. 625-657. (co-autor Bogdan Constantinescu)
23. *Primele medalii bătute pentru societățile de dare la semn din București*, în MN XIV, 2002, pp. 183-198.
24. *Regina Elisabeta în medalistică*, în MN XIV, 2002, pp. 246-270. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
25. *Câteva plachete sportive bătute după terminarea Primului Război Mondial*, în MN XIV, 2002, pp. 307-310.
26. *Încă un lot de monede din tezaurul de la Rachelu (com. Luncavița)*, în Peuce XIV, 2003, pp. 431-446.
27. *„Falsuri Dabija” descoperite în București*, în CAB VI, 2003, pp. 335-360.
28. *Un mic tezaur din secolul XVII descoperit la Vaslui*, în ActaMN XXII-XXIV, 2001-2003, pp. 185-195.

29. *Un tezaur de groși de la Bogdan al III-lea descoperit la Iași*, în Eugen Nicolae ed., *Simpozionul de numismatică dedicat împlinirii a 125 de ani de la proclamarea independenței României*, București, 2003, pp. 149-156.
30. *Personalitatea și opera domnitorului Al. Ioan Cuza reflectată în medalistică*, în MN XV, 2003, pp. 211-247. (co-autor Mariana Neguțu)
31. *Câteva observații cu privire la medalia exploataării aurifere de la Brezoi, jud. Vâlcea*, în MN XV, 2003, pp. 287-289.
32. *Medalii, plachete, ordine, decorații, monede și bancnote cu portretele regelui Ferdinand și reginei Maria*, în MN XV, 2003, pp. 311-341. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
33. *Monede medievale descoperite la Piua Petrii (Orașul de Floci), com. Giurgeni, județul Ialomița în campaniile arheologice din anii 1996, 1998-1999*, în CA 12, 2003, pp. 375-422. (Co-autor Silviu Oța)
34. *Ducați munteni descoperiți la mănăstirea Cocoș, județul Tulcea*, în CN IX-XI, 2003-2005, pp. 215-223.
35. *Tezaurul de groși moldovenesti de secol XIV descoperit la Mărmureni, com. Oniceni, jud. Neamț*, în CN IX-XI, 2003-2005, pp. 225-286. (co-autor Bogdan Constantinescu)
36. *Medalii dedicate regelui Suediei Carol al XII-lea păstrate la Muzeul Național de Istorie a României*, în CN IX-XI, 2003-2005, pp. 585-614.
37. *Contribuții la cunoașterea monedelor lui Ștefan cel Mare descoperit la Sulița Nouă, jud. Botoșani*, în RM XL, 2004 (3), pp. 53-62.
38. *Medalii comemorative Ștefan cel Mare*, în MN XVI, 2004, pp. 269-286.
39. *Aspecte ale colaborării româno-franceze în Primul Război Mondial reflectate în medalii și plachete*, în MN XVI, 2004, pp. 309-336. (co-autor Mariana Neguțu)
40. *Medalii, plachete, ordine, monede și bancnote cu portretul regelui Carol al II-lea*, în MN XVI, 2004, pp. 353-374. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
41. *Une medaille inconnue de Jean I. C. Brătianu*, în MN XVII, 2005, pp. 269-271.
42. *Medalii, plachete, monede, bancnote și ordine cu efigia sau cifra regelui Mihai I*, în MN XVII, 2005, pp. 339-349. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
43. *Monede medievale și moderne descoperite în București și împrejurimi (secolele XIV-XIX)*, București, 2005. (co-autori Gheorghe Mănucu-Adameșteanu, Ana-Maria Velter, Aurel Vilcu)
44. *O matriță pentru producerea de lumânări descoperită la Orașul de Floci (com. Giurgeni, jud. Ialomița)*, în Istros 12, 2005, pp. 259-265. (co-autor Silviu Oța)
45. *L'exposition générale de 1906 reflétée dans les médailles*, în MN XVIII, 2006, pp. 111-131. (co-autor Mariana Neguțu)
46. *Cultural and Artistic Preoccupations of the Royal Family – Medalist testimonies*, în MN XVIII, 2006, pp. 191-214.
47. *A Presumably Lost Coin and a Fictious Page from the History of Moldavian Coinage at the End of 14th Century: Some Remarks About the So-Called Issues of „Juga Vodă I” alias George Koriatović*, în CN XII-XIII, 2006-2007, pp. 271-279. (co-autor Ernest Oberländer-Târnoveanu)
48. *Ștanțe de medalii și monede, jetoane, miniaturi și falsuri monetare din colecția Muzeului Național de Istorie a României*, în CN XII-XIII, 2006-2007, pp. 493-518.
49. *Colecțiile numismatice ale Muzeului Național de Istorie a României: monede moldovenesti și muntene din colecția R. Zăveanu*, în CN XIV, 2008, pp. 357-377.
50. *Câteva observații privind analiza câtorva piese din bronz descoperite la Orașul de Floci (com. Giurgeni, județul Ialomița), Grindul nr. 6*, în ActaMN 41-44, 2004-2007, pp. 65-74. (co-autori Silviu Oța, Bogdan Constantinescu)
51. *Monede moldovenesti din colecția Corneliu Secășeanu*, în CN XI-XIII, 2006-2007, pp. 375-422. (co-autor Bogdan Constantinescu)
52. *La présence de la Roumanie aux expositions universelles de Paris – Le témoignage des médailles*, în MN XIX, 2007, pp. 117-140.

53. *Quelques médailles et un sceau aux sujet maçonnique*, în MN XIX, 2007, pp. 263-268. (co-autor Alexandru-Bogdan Vițelaru)
54. *Două tezaure de dinari ungurești descoperite la Giurgiu*, în CAB VII, 2007, pp. 357-380.
55. *Medalii și însemne masonice – istorie și simbol (catalog de expoziție)*, București, 2007. (editor alături de Ernest Oberländer-Târnoveanu, Cătălina Opaschi)
56. *Preliminary Data on the Composition of the Monetary Alloys Used in the Bulgarian Mints During the 14th Century, in the Light of XRF Analyses*, în CN XIV, 2008, pp. 323-326. (co-autori Ernest Oberländer-Târnoveanu, Bogdan Constantinescu)
57. *Câteva medalii și decorații străine primite de români*, în CN XIV, 2008, pp. 517-553.
58. *Quelques objets appartenant à l'académicien Anton Naum dans les collections de Musée National d'Histoire*, în CN XIV, 2008, pp. 555-558.
59. *Hommes illustres de Brăila – Ștefan Hepites*, în MN XX, 2008, pp. 187-190.
60. *Les médailles reçues par Ionel Brătiano – l'expression de l'amour pour la patrie et de la lutte pour l'accomplissement de la Grande Roumanie*, în MN XX, 2008, pp. 199-124.
61. *Monede medievale și moderne descoperite în localitatea Pleșești, județul Suceava*, în CN XV, 2009, pp. 161-168.
62. *The Metrology of the Pre-Reformed Coinage of the Wallachian Prince Mircea the Elder, in the Light of the X-Ray analyses of the Coins Kept in the Collection of the Hungarian National Museum in Budapest*, în CN XV, 2009, pp. 135-168. (co-autori Ernest Oberländer-Târnoveanu, Bogdan Constantinescu)
63. *Două mici tezaure descoperite în Țara Românească*, în CN XV 2009, pp. 257-261.
64. *Monede moldovenești din colecția Alessandrescu păstrate la cabinetul numismatic al Muzeului Național de Istorie a României (partea I – Petru I Mușat)*, în CN XVI, 2010, pp. 137-188. (co-autor Bogdan Constantinescu)
65. *Brevets des décorations reçus par A. C. Cuza dans les collections du Musée National d'Histoire de Roumanie*, în MN XXI, 2009, pp. 57-67.
66. *Palatul Poștelor – o clădire emblematică a Bucureștilor de la început de veac XX*, în MN XXI, 2009, pp. 309-330. (co-autor Katia Moldoveanu)
67. *Concerning the Monetary Standards and the Metallic Sources of the Red-Ruthenian Silver Coins of Casimir II and Ladislaus of Opole, in the Light of Recent XRF Analyses*, în WN LIII, 2009, pp. 1-27. (co-autori Ernest Oberländer-Târnoveanu, Bogdan Constantinescu)
68. *București. Centru istoric. Strada Nicolae Tonitza. Un tezaur monetar din secolele XVI-XVII*, București, 2009. (co-autori Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, Andrei Măgureanu, Ingrid Poll, Ana-Maria Velter)
69. *Un gros descoperit în așezarea medievală de la Crețuleasca (com. Ștefănești de Jos, jud. Ilfov)*, în CN XVI, 2010, pp. 251-253.
70. *O medalie-premiu necunoscută a arhitectului Ion Mincu*, în CN XVI, 2010, pp. 321-324. (co-autor Tudor Martin)
71. *O plimbare medalistică de-a lungul unei vestite străzi bucureștene – Calea Victoriei*, în MN XXII, 2010, pp. 69-106. (co-autor Katia Moldoveanu)
72. *Un tezaur din secolul al XVI-lea descoperit în apropierea Lacului Curcubeu, județul Prahova*, în CN XVII, 2011, pp. 95-124.
73. *Câteva date despre viața și activitatea generalului Ion Adam*, în MN XXIII, 2011, pp. 157-180.
74. *Onoarea Națiunilor. Ordine și decorații din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României – volumul I, Târgoviște*, 2011. (co-autori Cătălina Opaschi, Martin Tudor)
75. *Monede moldovenești din colecția Alessandrescu păstrate la cabinetul numismatic al Muzeului Național de Istorie a României (partea II – Alexandru cel Bun)*, în CN XVIII, 2012, pp. 77-119. (co-autor Bogdan Constantinescu)